

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT,
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN,
DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND,
DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME
EN
DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling, vermeld in hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 9 en 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot uitvoering van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit besluit van de Vlaamse Regering specificeert welke persoonsgegevens betreffende gedetineerden verwerkt en gedeeld kunnen worden in het kader van de praktische organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

Dit besluit brengt daarnaast het besluit van 13 december 2013 in overeenstemming met de huidige situatie na de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving voor wat betreft de aanduiding van de minister die bevoegd is voor de uitvoering ervan en voor wat betreft bepalingen inzake de subsidiëring van de ondersteuningsfunctie. Tot slot brengt het besluit de bepalingen van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in uitvoering.

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit;
- het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie;
- het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit;
- het advies van de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van besluit heeft betrekking op diverse beleidsvelden binnen diverse beleidsdomeinen. Het belangrijkste beleidsdomein betreft het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, meer bepaald het beleidsveld Justitie en Handhaving.

Daarnaast zijn ook volgende beleidsdomeinen en beleidsvelden gevat:

- het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, meer bepaald de beleidsvelden welzijn, personen met een beperking en gezondheids- en woonzorg;
- het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, meer bepaald de beleidsvelden cultuur en sport;
- het beleidsdomein Werk en Sociale Economie, meer bepaald de beleidsvelden werk en sociale economie;
- het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, meer bepaald het beleidsveld deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving is bevoegd voor de coördinatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden. Het aanbod aan hulp- en dienstverlening dat Vlaanderen in dit kader aan gedetineerden biedt, situeert zich op diverse levensdomeinen. Vandaar zijn verscheidene andere beleidsdomeinen en -velden betrokken.

Via de uitbouw van een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod voor gedetineerden en geïnterneerden op maat, beoogt de Vlaamse Regering maximaal recidive te beperken en re-integratie in de vrije samenleving (na detentie) te bevorderen (cf. regeerakkoord en beleidsnota Justitie en Handhaving, SD 2, OD 1).

Om het hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van gedetineerden te kunnen uitbouwen, moeten de betrokken hulp- en dienstverleners (persoons)gegevens van gedetineerden kunnen verwerken en moeten ze deze in bepaalde gevallen ook onderling kunnen uitwisselen. Voorliggend besluit regelt die gegevensverwerking en informatie-uitwisseling en ondersteunt zo de uitbouw van het aanbod.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 8 maart 2013 werd het decreet betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Dit decreet verankert de werkingsbeginselen, de samenwerkingsafspraken en de coördinatie van de hulp- en dienstverlening binnen de gevangenissen, en vormt daarmee het belangrijkste kader voor de uitoefening van deze bevoegdheden door de Vlaamse Gemeenschap.

Op 13 december 2013 keurde de Vlaamse Regering een eerste besluit tot uitvoering van het decreet van 8 maart 2013 goed, meer bepaald inzake de bepalingen uit hoofdstuk 3 van het decreet dat de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden regelt.

Het decreet van 8 maart 2013 werd sindsdien een aantal keren gewijzigd, onder andere naar aanleiding van nieuwe inzichten op vlak van gegevensverwerking en informatie-uitwisseling (VR 2020 3010 DOC.1203/2BIS en VR 2022 1401 DOC.0027/2).

Voorliggend ontwerpbesluit is het tweede besluit tot uitvoering van het decreet van 8 maart 2013, meer bepaald bij hoofdstuk 4 van het decreet, dat de gegevensverwerking en informatiedeling vastlegt. Dit besluit regelt welke persoonsgegevens van gedetineerden door welke actoren verwerkt en gedeeld worden in het kader van enerzijds de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening en anderzijds de individuele begeleiding van gedetineerden met het oog op een succesvolle re-integratie.

Daarnaast brengt dit ontwerpbesluit het besluit van 13 december 2013 in overeenstemming met de huidige situatie na de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving voor wat betreft de aanduiding van de minister die bevoegd is voor de uitvoering ervan en voor wat betreft bepalingen inzake de subsidiëring van de ondersteuningsfunctie.

Het ontwerpbesluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16 december 2022 (VR 2022 1612 DOC.1414/1 en DOC.1414/2).

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) verstrekke advies nr. 2023/002 op 17 januari 2023. De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de andere betrokken ministers oordelen dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst. Het voorgelegde ontwerp biedt voldoende waarborgen wat de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

In het kader van de organisatie van het digitaal systeem dat de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening ondersteunt, zijn reeds alle noodzakelijke maatregelen genomen waarnaar de Vlaamse Toezichtcommissie in haar advies verwijst:

- De VTC adviseert om minstens in de nota te verduidelijken aan welke vertrouwelijkheids garanties de personen moeten voldoen die bijzondere categorieën van persoonsgegevens (artikel 9 en 10 Algemene verordening gegevensbescherming) verwerken. De coördinerende administratie ziet erop toe dat de gebruikers van het ACSY-systeem ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen en dat de nodige technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen worden genomen (cfr. onder andere artikel 10 van het aangepaste ontwerpbesluit). Een overzicht hiervan is bovendien opgenomen in de verwerkersovereenkomst die wordt afgesloten tussen de coördinerende administratie en elke organisatie die actoren tewerkstelt die in het digitaal systeem werkt.

In aanvulling op de verwerkersovereenkomst wordt ook een vertrouwelijkheidsverklaring ter beschikking gesteld, die door de gebruikers van het digitaal systeem ondertekend wordt. Voor de gebruikers van het systeem werd verder een afsprakenhandboek opgemaakt, waarin deze maatregelen, en concrete richtlijnen hieromtrent worden verduidelijkt. Zo is bijvoorbeeld bepaald dat papieren deelnemers- en aanwezigheidslijsten de gevangenis niet mogen verlaten en dat deze na afronding van de activiteit versnipperd moeten worden. Dit staat op elke afdruk van de betreffende lijsten vermeld. (In dit kader werd in elke gevangenis ook voorzien in een papierversnipperaar).

- De VTC stelt zich de vraag of er ook gegevens worden verwerkt van (het personeel) van de partijen die aangeduid worden als ontvangers (actoren, beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders en organisatieondersteuners). De gegevens van de personeelsleden die ACSY gebruiken, worden enkel verwerkt in kader van het toegangsbeheer (via de Vlaamse

overheid) voor het systeem. Iedere organisatie regelt dit zelf voor zijn eigen personeelsleden (cfr. artikel 10 van het aangepaste ontwerpbesluit).

- De VTC wijst erop dat er optioneel advies aan haar kan worden gevraagd bij de opmaak van de bijhorende noodzakelijke protocollen. Deze aanbeveling leidt niet tot directe aanpassingen in het ontwerp.
- De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken de nodige maatregelen nemen zodat de persoonsgegevens juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd. Voor deze aanbeveling kan verwezen worden naar de link die gemaakt wordt met de gegevensbank van de penitentiaire administratie (cfr. artikelsgewijze bespreking bij artikel 2 van het ontwerpbesluit). Via deze link en een nachtelijke automatische update zijn de persoonsgegevens steeds correct en actueel.
- De VTC adviseert om het ontwerp aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen omtrent het ontvangen van de informatie en communicatie door betrokkenen, ook op te nemen in de communicatie met de burger, zodat betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten. Het ontwerp bevat echter reeds een uitgebreide werkwijze (cfr. artikelsgewijze bespreking bij artikel 8 van het aangepaste ontwerpbesluit). De richtlijnen in dit kader zijn ook opgenomen in het reeds vermelde afsprakenhandboek.
In het kader van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening is er bij de bekendmaking van aanbod telkens een vermelding aan de gedetineerde dat een inschrijving voor aanbod impliceert dat de persoonsgegevens zullen opgenomen worden in het digitaal systeem, ACSY. Daarnaast wordt in elke gevangenis informatie verspreid aan de gedetineerden over het digitale systeem (via flyers, posters of andere vormen, telkens in meerdere talen beschikbaar) en is er een contactpersoon aangeduid voor vragen. De informatie op de posters wordt telkens aangepast op maat van elke gevangenis (wat betreft welke actoren toegang hebben tot de gegevens en bij wie gedetineerden terecht kunnen in geval van vragen).

In het kader van individuele gesprekken worden gedetineerden ingelicht door de betrokken trajectbegeleider of actor.

Artikel 6 van het aangepaste ontwerpbesluit vermeldt op welke rechten de gedetineerde zich kan beroepen, en bevat tevens een aanspreekpunt tot wie deze zich kunnen richten voor de uitoefening van hun rechten. Dit artikel komt bijgevolg uitdrukkelijk tegemoet aan het voormelde advies.

De Raad van State verstrekke advies nr. 73.207/1 op 11 april 2023. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de elementen uit het advies:

- De Raad oordeelt dat de verschillende sectorale bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens geen (relevante) delegatie inhouden aan de Vlaamse Regering of inhoudelijk niet voldoende overeenstemmen met de in het ontwerp geregelde verwerking van persoonsgegevens. Deze bepalingen worden volgens de Raad beter weggelaten, of overgeheveld naar een nieuwe rubriek 'juridisch kader'. De sectorspecifieke regelgeving werd ter volledigheid toegevoegd aan een nieuwe rubriek 'juridisch kader'.

- De Raad van State oordeelt dat er geen rechtsgrond is om de gegevens van personen die deel uitmaken van het netwerk van gedetineerden te verwerken. Ter verwerking van dit advies wordt artikel 1, punt 4° waarin het netwerk van de gedetineerde wordt gedefinieerd, geschrapt. Ten gevolge van deze schrapping worden de punten 5° tot en met 7° van hetzelfde artikel aangepast naar de punten 4° tot en met 6°. Tevens wordt artikel 6 van het ontwerp (die enkel en alleen de verwerking van persoonsgegevens van personen die deel uitmaken van het netwerk van gedetineerden bevatte) geschrapt. Ten gevolge hiervan werden de artikelnummers 7 tot en met 14 aangepast naar de artikelnummers 6 tot en met 13 in het ontwerp. Binnen deze nota wordt telkens verwezen naar het 'aangepaste ontwerp'. Verder werd uit artikel 6 en 7 van het aangepaste ontwerp telkens 'de persoon die deel uitmaakt van het netwerk van de gedetineerde' geschrapt.
- De Raad van State oordeelt dat de specifieke rechtsgrond voor artikel 10 van het aangepaste ontwerp gesteund is op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met artikel 12, eerste lid van het decreet van 8 maart 2013. Ter verwerking van deze vaststelling werd 'eerste lid' aan artikel 12 van de specifieke rechtsgrond toegevoegd.
- De Raad van State oordeelt dat de specifieke rechtsgrond voor artikelen 2, §1, 3 tot 5, 6 en 7 (partim) en 8 van het aangepaste ontwerp gesteund is op artikel 14, derde lid van het decreet van 8 maart 2013. Ter verwerking van deze vaststelling werd 'derde lid' aan artikel 14 van de specifieke rechtsgrond toegevoegd.
- De Raad van State oordeelt dat de specifieke rechtsgrond voor artikel 2, §2 van het ontwerp gesteund is op artikel 15/1, vierde lid, van het decreet van 8 maart 2013. Ter verwerking van deze vaststelling werd 'vierde lid' aan artikel 15/1 van de specifieke rechtsgrond toegevoegd.
- De Raad van State oordeelt dat de specifieke rechtsgrond voor artikel 9 van het aangepaste ontwerp gesteund is op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met artikel 16, eerste lid van het decreet van 8 maart 2013. Ter verwerking van deze vaststelling werd 'eerste lid' aan artikel 16 van de specifieke rechtsgrond toegevoegd.
- De Raad van State geeft aan dat indien de voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit nog wordt aangepast, het ontwerp opnieuw moet worden voorgelegd bij de Raad van State. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit gaf geen aanleiding tot bijkomende aanpassingen aan het ontwerp, waardoor een nieuwe adviesaanvraag bij de Raad van State niet noodzakelijk is.
- De Raad adviseert om de zinsnede 'wat betreft de bepalingen over de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling' weg te laten uit artikel 11 van het aangepaste ontwerp en het opschrift, gezien alle artikelen van het decreet van 26 februari 2021 betrekking hebben op voornoemde zinsnede en verkeerdelijk de indruk zou kunnen ontstaan dat bepaalde aspecten of bepalingen niet in werking worden gesteld. Dit advies werd opgevolgd en de voornoemde zinsnede werd geschrapt uit zowel artikel 11 van het aangepaste ontwerp als in het opschrift.

- De Raad adviseert om in de tweede zin van artikel 12 van het aangepaste ontwerp enkel te verwijzen naar artikel 10, 1° van het aangepaste ontwerp, gezien de terugwerkende kracht enkel voor dit onderdeel kan worden gerechtvaardigd. Ter uitvoering van dit advies werd de specifieke verwijzing '1°' toegevoegd aan artikel 10 van het aangepaste ontwerp.

Gezien de Vlaamse Toezichtcommissie ten gevolge van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 16 februari 2023 (nr. 26/2023) op dit ogenblik niet voldoet aan de procedurele vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming, werd eveneens het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit gevraagd. De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft op zitting van 27 april 2023 verwezen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023. De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de andere betrokken ministers oordelen dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst. Het voorgelegde ontwerp biedt, met inbegrip van de aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van het advies van de Raad van State, voldoende waarborgen wat de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1. Situering van het ontwerpbesluit: nood aan een specifiek regelgevend kader voor het verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens van gedetineerden

Om een integraal kwaliteitsvol hulp- en dienstverleningsaanbod te realiseren op maat van de gedetineerde, en om een antwoord te kunnen bieden op de vaak complexe problematieken van gedetineerden, is gegevensverwerking door verschillende betrokken actoren noodzakelijk. Daarnaast moeten de betrokken hulp- en dienstverlenende actoren ook bepaalde gegevens met elkaar kunnen uitwisselen.

In het kader van de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden worden er ook gezondheidsgegevens en persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafrechtelijke feiten zoals bedoeld in artikel 9 en artikel 10 van de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) verwerkt. Zo kunnen onder andere gegevens zoals het celnummer, het statuut (beklaagd/ veroordeeld/ geïnterneerd) en louter het feit dat iemand gedetineerd is, beschouwd worden als strafrechtelijke gegevens. Daarnaast worden ook gezondheidsgegevens verwerkt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een individueel begeleidingsaanbod met therapeutische doeleinden, maar kan ook nodig zijn in het kader van de praktische organisatie van bijvoorbeeld beroepsopleidingen, waarbij specifieke aspecten rond medische geschiktheid worden nagegaan.

Gelet op bovenstaande uitgangspunten en op de verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming, dient er een regelgevend kader te worden voorzien inzake deze gegevensverwerking, dat voldoende nauwkeurig, voorspelbaar en specifiek is. Eind 2020 werd het decreet van 8 maart 2013 dan ook gewijzigd, in functie van het verduidelijken en vervolledigen van dit kader, dat reeds was uiteengezet in artikel 14 van het oorspronkelijke decreet van 8 maart 2013. Dit kader wordt in voorliggend besluit van de Vlaamse Regering nader uitgewerkt.

De hier bedoelde gegevensverwerking vormt een aanvulling op de reeds bestaande sectorale regelgeving. Het bestaande regelgevende sectorale kader van de betrokken hulp- en dienstverlenende actoren is echter onvoldoende afgestemd op deze specifieke doelgroep en de gevoelige aard van de te verwerken gegevens binnen deze context. De bedoelde sectorale regelgeving fungeert dus niet als rechtsgrond voor de verwerking van de persoonsgegevens.

Het decreet geeft de verschillende betrokken partners dus een rechtsgrond om de nodige (gevoelige) persoonsgegevens van gedetineerden te kunnen verwerken, om hun opdracht van zwaarwegend algemeen belang te kunnen uitvoeren.

A.2. Gegevensverwerking in het kader van de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Het ontwerpbesluit lijst in eerste instantie op welke gegevens door welke hulp- en dienstverlenende actoren verwerkt kunnen worden in functie van de praktische organisatie van het aanbod (zowel voor het groepsaanbod als voor de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening), en verduidelijkt ook welke gegevens in dit kader gedeeld worden met de federale penitentiaire administratie, het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI).

Het besluit lijst daarnaast op welke gegevens verwerkt kunnen worden in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, zowel overkoepelend (een beperkte set gegevens betreffende de detentie) en als per deeldomein (doeleinde) van de hulp- en dienstverlening. Deze lijsten zijn exhaustieve lijsten: enkel de hier vermelde gegevens van gedetineerden kunnen door de trajectbegeleiders en actoren verwerkt worden (naargelang het doeleinde, en beperkt tot wat in het betreffende dossier noodzakelijk, toereikend en ter zake is). In de toelichting per artikel verder in deze nota, wordt telkens aangegeven waarom deze gegevens toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is in het kader van de betreffende hulp- en dienstverlening.

A.3. Informatie-uitwisseling in het kader van de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Om een integraal kwaliteitsvol hulp- en dienstverleningsaanbod te realiseren op maat van de gedetineerde, en om een antwoord te kunnen bieden op de vaak complexe problematieken van gedetineerden, is sectoroverschrijdende samenwerking en intersectorale afstemming van het aanbod en van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening nodig.

Dit vereist informatie-uitwisseling tussen de betrokken hulp- en dienstverlenende actoren, zowel in het kader van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening, als in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening.

Zonder afbreuk te doen aan de bestaande sectorale kaders, verduidelijkt het besluit onder welke voorwaarden hulp- en dienstverleners (beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders, organisatieondersteuners en actoren) die betrokken zijn bij de praktische organisatie of bij de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening aan een bepaalde gedetineerde, gegevens betreffende de gedetineerde en zijn traject, onder elkaar kunnen uitwisselen. In het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening op specifieke deeldomeinen worden deze gegevens enkel gedeeld mits uitdrukkelijke instemming van de gedetineerde. Deze instemming is daarbij geen rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens, maar houdt een extra waarborg in, aangezien het vaak heel gevoelige informatie betreft.

A.4. Een digitaal systeem ter ondersteuning van de praktische organisatie van het aanbod

Conform artikel 16 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden stelt de Vlaamse Regering aan de personen die belast zijn met de beleidscoördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en aan de actoren een digitaal

systeem ter beschikking ter ondersteuning van de gegevensverwerking en -uitwisseling in het kader van de praktische organisatie van het groepsaanbod. In 2020 werd een digitaal systeem – ACSY – in gebruik genomen in functie van deze gegevensverwerking en -uitwisseling.

Het ontwerpbesluit verduidelijkt hoe actoren zich kunnen aanmelden om van dit systeem gebruik te kunnen maken en in welke omkadering de verwerkingsverantwoordelijke voor het digitaal systeem moet voorzien.

A.5. Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Aangezien sinds 2 oktober 2019 de minister van Justitie en Handhaving verantwoordelijk is voor de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden en het agentschap Justitie en Handhaving sinds 2022 operationeel is, wijzigt dit besluit de relevante bepalingen in dit kader in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

Het ontwerpbesluit actualiseert het kader voor de subsidiëring van de functie organisatieondersteuning. Daar waar artikel 9 van het besluit van 13 december 2013 voordien gekoppeld was aan subsidiekaders binnen het beleidsdomein Welzijn Volksgezondheid en Gezin, wordt met deze wijzigingen een subsidie vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving mogelijk gemaakt, in lijn met de bepalingen uit de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Art. 1. Dit artikel beschrijft de definities. Voor andere begrippen (actor, beleidscoördinator, ...) werd de definitie opgenomen in het decreet van 8 maart 2013.

Art. 2. De eerste paragraaf beschrijft welke (persoons)gegevens door actoren, beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders en organisatieondersteuners worden verwerkt in functie van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening. Deze lijst is een exhaustieve lijst: enkel de hier vermelde gegevens van gedetineerden kunnen verwerkt worden (telkens beperkt tot wat voor de praktische organisatie van het betreffende hulp- en dienstverleningsaanbod noodzakelijk, toereikend en ter zake is). Dit betreft zowel de praktische organisatie van hulp- en dienstverlening die in groepsverband wordt aangeboden als van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening.

De opgelijste gegevens worden verwerkt bij het proactief contacteren van gedetineerden in functie van mogelijke deelname aan het aanbod (zowel in groep aangeboden als individueel), en worden mee in overweging genomen bij de groepssamenstelling (in kader van groepsaanbod). De gegevens worden ook verwerkt bij het registeren van de inschrijvingen voor het groepsaanbod en bij het opmaken van deelnemerslijsten in dit kader (deze taken worden ondersteund door het digitale systeem ACSY).

In het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening zijn de gegevens nodig voor het plannen van individuele gesprekken met gedetineerden. De betreffende actoren maken daartoe een lijst met basisgegevens van de gedetineerden die zij willen spreken en bezorgen deze aan de penitentiaire beambten (die op hun beurt de gedetineerden naar het gesprekslokaal brengen).

Het betreft in eerste instantie identificatiegegevens van de gedetineerde en gegevens inzake de verblijfplaats van de gedetineerde. Meer bepaald gaat het om gegevens die nodig zijn om de gedetineerde correct te kunnen identificeren (naam en voornaam, rijksregisternummer of

identificatienummer Kruispunt van de Sociale Zekerheid voor wie geen rijksregisternummer heeft, en het identificatienummer van de gegevensbank van de penitentiaire administratie, meer bepaald SIDIS Suite) en te kunnen lokaliseren binnen de gevangenis (inrichting, celnummer, rolnummer (met verwijzing naar de afdeling), datum in, status aanwezigheid in gevangenis). De "status aanwezigheid" betreft een indicatie of de gedetineerde op het moment dat het aanbod gepland is, aanwezig is in de gevangenis. Er zijn verscheidene redenen mogelijk voor het tijdelijk of permanent verlaten van de gevangenis (bijvoorbeeld: een zitting van de raadkamer, een uitgangsvergunning, een transfer of een vrijlating). De specifieke reden wordt niet geregistreerd maar de aanwezigheidsstatus is wel belangrijke informatie voor de hulp- en dienstverleners in functie van het beheren van inschrijvingen en de opmaak van lijsten. Immers: indien een bepaalde gedetineerde afwezig is, kan iemand anders mogelijk zijn plaats innemen. Of in bepaalde gevallen moet aanbod afgelast worden bij te weinig deelnemers.

De gegevens onder 1° en 2° worden door de actoren, beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders en organisatieondersteuners verwerkt in ACSY (meer bepaald ondersteunt dit systeem het beheren van inschrijvingen en het opmaken van lijsten). Deze gegevens worden verkregen bij de penitentiaire administratie, nadat een gedetineerde zich inschrijft als kandidaat voor een bepaald aanbod. Dit gebeurt via een automatische verbinding tussen het digitaal systeem (ACSY), en de gegevensbank van de penitentiaire administratie (SIDIS Suite) (cf. artikel 3 van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank).

Daarnaast worden in het kader van de praktische organisatie ook een aantal bijkomende gegevens "indirect" verwerkt: deze worden niet als dusdanig genoteerd in het digitaal systeem of op een lijst, maar zijn wel gekend door de actoren, beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders en organisatieondersteuners en worden door hen gebruikt in het kader van het proactief contacteren van gedetineerden in functie van mogelijke deelname aan het aanbod (zowel in groep aangeboden als individueel), en bij het organiseren en registreren van de inschrijvingen voor het aanbod (o.a. groepssamenstelling).

Het gaat hier om volgende gegevens:

- geslacht (vb. bepaald aanbod wordt enkel aangeboden aan vrouwen; deze verblijven in de gevangenis in een aparte afdeling; geslacht is ook een noodzakelijk gegeven bij inschrijving voor formeel onderwijsaanbod);
- nationaliteit (dit is een noodzakelijk gegeven bij inschrijving voor formeel onderwijsaanbod);
- geboortedatum (dit is een noodzakelijk gegeven bij inschrijving voor onderwijsaanbod; ook richt bepaald aanbod zich bv. enkel tot oudere gedetineerden);
- geboorteplaats (dit wordt niet genoteerd op de deelnemerslijsten, maar dient voor deelname aan formeel onderwijs bezorgd te worden aan de inrichtende school);
- contacttaal (kennis van het Nederlands is voor veel aanbod een basisvoorwaarde voor deelname);
- studiebewijs (bij het volgen van formeel onderwijs kan het hebben van een bepaald attest of diploma een basisvoorwaarde voor inschrijving zijn).

Deze bijkomende gegevens worden verkregen bij de gedetineerde zelf of bij de SIDIS Suite databank van de penitentiaire administratie (cf. artikel 3 van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank).

Deze gegevens worden door de vermelde actoren verwerkt in het digitale systeem dat de Vlaamse Regering (cfr. artikel 16 van het decreet) ter beschikking stelt ter ondersteuning van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening. Deze gegevens worden opgevraagd bij de penitentiaire administratie, nadat een gedetineerde zich inschrijft als kandidaat voor een bepaald aanbod. Dit

gebeurt via een link tussen het digitale systeem dat de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening ondersteunt, en het gegevensbank van de penitentiaire administratie. Tot slot worden enkele gegevens betreffende de inschrijving en de deelname van de gedetineerde voor het aanbod verwerkt: gegevens met betrekking tot het gevolgde aanbod (naam van de activiteit, datum en tijdstip waarop de aanbodsessies plaatsvinden, lokaal, maximumaantal deelnemers, enz.), de inschrijvingsstatus van de gedetineerde (“kandidaat”/ “intake”/ “deelnemer”/ “uitgeschreven”/ “even wachten”), en de aanwezigheid van de gedetineerde per sessie (met eventuele reden voor afwezigheid). Ook deze gegevens worden verwerkt in het digitaal systeem ACSY.

Paragraaf 2 gaat verder in op de deelnemers- en aanwezigheidslijsten.

Een zeer beperkt deel van de gegevens die in het kader van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening worden verwerkt (paragraaf 1), worden ook verwerkt op de deelnemers- en aanwezigheidslijsten die gedeeld worden met de penitentiaire administratie (paragraaf 2). Deze doorgifte aan de penitentiaire administratie is noodzakelijk omdat:

- de penitentiaire administratie (meer bepaald de gevangenisdirectie) instaat voor de veiligheidstoets bij het selecteren van gedetineerden voor een bepaald aanbod. Hiertoe worden de *deelnemerslijsten* met hen gedeeld.
- de penitentiaire administratie (meer bepaald de penitentiaire beambten) instaat voor het begeleiden van gedetineerden vanuit hun cel naar de activiteit. Hiertoe worden de *deelnemerslijsten* met hen gedeeld.
- de penitentiaire administratie instaat voor het betalen van tegemoetkomingen aan gedetineerden indien zij een bepaald (opleidings)aanbod volgen. Hiertoe worden de *aanwezigheidslijsten* met hen gedeeld.

De tegemoetkomingen voor opleidingsaanbod waarvan sprake, worden geregeld via artikel 83 en 86 van de Basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden en het bijhorende KB van 26 juni 2019 (tot vaststelling van het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de inkomsten uit arbeid en van de opleidingstoelage en tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de tijd besteed aan vormingsactiviteiten in de gevangenis met arbeidstijd wordt gelijkgesteld). In 2019 vaardigde de penitentiaire administratie in dit kader ook een collectieve brief uit (nr. 151 van 19 december 2019: Vergoeding voor arbeid en de opleidingstoelage).

Art. 3. Dit artikel regelt samen met artikelen 4 en 5 de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening. De individueel aangeboden hulp- en dienstverlening wordt verstrekt door trajectbegeleiders en door actoren die met de gedetineerde werken rond bepaalde levensdomeinen.

De verwerking van de gegevens in het kader van individueel aangeboden hulp- en dienstverlening, gebeurt niet in het digitaal systeem (dit systeem ondersteunt immers enkel een deel van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening). De organisaties die de trajectbegeleiders en actoren tewerkstellen, zijn zelf verantwoordelijk voor de systemen die zij in het kader van deze gegevensverwerking gebruiken. Voorliggend besluit is hierbij te beschouwen als aanvullend bij de sectorale regelgevende bepalingen (zie supra).

In artikel 3 wordt verduidelijkt welke gegevens door de trajectbegeleider en door elke actor kunnen worden verwerkt.

Hoewel dit niet uitdrukkelijk is opgenomen in het besluit gelet op het overschrijfverbod, wordt herinnerd aan het beginsel dat de gegevens toereikend moeten zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, conform artikel 5.1.a

van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Dit beginsel geldt niet alleen voor dit artikel, maar uiteraard ook voor alle andere artikelen van dit besluit die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 3 verduidelijkt dat alle actoren en trajectbegeleiders in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening, naast de gegevens vermeld in artikel 2, §1, gegevens betreffende de detentie kunnen verwerken. Het betreft een beperkte set van detentiespecifieke gegevens die implicaties hebben voor het hulp- en dienstverleningstraject dat met de gedetineerde wordt uitgewerkt. De gegevens betreffende de detentie worden verwerkt om de hulp- en dienstverlening op het individuele juridische traject (voor en na detentie) van de gedetineerde af te stemmen.

Onder gegevens betreffende de detentie worden volgende zaken begrepen:

- juridisch statuut: dit geeft aan of de gedetineerde beklaagd, veroordeeld of geïnterneerd is, en geeft zo ook een indicatie van de duur van het verblijf in de gevangenis;
- data waarop de gedetineerde in de tijdsvoorwaarden komt voor een uitvoeringsmodaliteit van de straf of maatregel (vb. voorwaardelijke invrijheidsstelling, elektronisch toezicht, beperkte detentie, uitgangvergunning, penitentiair verlof): deze geven een indicatie van de duur van het verblijf in de gevangenis en van de mogelijkheden op vlak van (voorbereiding van) hulp- en dienstverlening na de detentie;
- gegevens over strafonderbreking of elektronisch toezicht toegekend door de penitentiaire administratie: in deze situaties verlaat de gedetineerde de gevangenis en moet er voor overdracht/ continuïteit/ doorverwijzing gezorgd worden;
- gegevens over plaatsing in een transitiehuis of een andere erkende inrichting waar veroordeelden of geïnterneerden hun vrijheidsstraf of maatregel ondergaan: in deze situaties verlaat de gedetineerde de gevangenis en moet er voor overdracht/ continuïteit/ doorverwijzing gezorgd worden;
- datum en reden van transfer: in deze situatie wordt de gedetineerde overgebracht naar een andere gevangenis en moet er voor overdracht/ continuïteit/ doorverwijzing gezorgd worden;
- datum strafeinde: dit is de datum waarop de gedetineerde de gevangenis zal mogen verlaten, en waar naartoe gewerkt wordt bij de voorbereiding van de re-integratie – ook in deze situatie wordt er voor ondersteuning na vrijlating/ doorverwijzing gezorgd;
- datum en reden van invrijheidsstelling en verblijfsadres;
- restricties verbonden aan de veroordeling, maatregel of uitvoeringsmodaliteit: voorwaarden die aan de gedetineerde worden opgelegd voor de periode na de detentie, bv. op vlak van regio waar hij mag wonen of werken, activiteiten die hij mag uitvoeren of mensen waarmee hij in contact mag komen;
- vonnissen van de strafuitvoeringsrechter, de strafuitvoeringsrechtbank of de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

De gegevens die te maken hebben met (de duur van) het verblijf in de gevangenis, hebben impact op de hulpverleningstrajecten die door de trajectbegeleider of in het kader van geestelijke gezondheidszorg worden uitgewerkt en op de inhoud van de geplande interventies, en zijn ook bepalend bij het voorbereiden van de re-integratie. In het kader van onderwijsdoeleinden zijn deze gegevens noodzakelijk voor oriëntatie en voor de opstart van een leertraject (in bepaalde gevallen zijn ze ook noodzakelijk om te kunnen inschrijven voor een opleiding). Ook voor tewerkstellingsdoeleinden zijn deze gegevens van belang om te weten vanaf wanneer de dienstverlening een start kan nemen en om voor bepaalde trajecten in aanmerking te komen (bv. x-maanden ingeschreven als werkzoekende bij VDAB om in aanmerking te komen voor individuele beroepsopleiding voor kwetsbare werkzoekenden). In het kader van handicapspecifieke ondersteuning geven deze gegevens noodzakelijke informatie bij de persoonlijke ondersteuningsplanning en de opbouw van het persoonlijk ondersteuningsdossier. In het kader

van toeleiding naar gezondheidszorg na detentie zijn de gegevens belangrijk voor het inschatten van de termijn waarbinnen het traject (vb. een opname) kan worden uitgewerkt.

De gegevens die te maken hebben met het (tijdelijk) verlaten van de gevangenis, zijn van belang om de re-integratie goed voor te bereiden, om de nodige ondersteuning buiten de muren te organiseren en/of te zorgen voor continuïteit na een transfer of vrijlating, waarbij voorzien kan worden in een warme overdracht of doorverwijzing naar andere diensten. Ook wat handicapspecifieke ondersteuning betreft, zijn deze gegevens nodig voor de nazorg en de doorverwijzing van betrokkene. In het geval van tewerkstelling worden deze gegevens gebruikt in het kader van de controleopdracht van VDAB. De datum strafeinde is essentieel om de beschikbaarheid voor arbeidsmarkt te kennen voor het traject naar werk en voor eventuele versnelling van de vacaturebemiddeling.

De uitgewerkte hulp- en dienstverleningstrajecten (vb. opleiding, jobdoelwit, behandelplan) dienen rekening te houden met de restricties verbonden aan de gepleegde feiten en het eventuele vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank (dat uitspraak doet over bepaalde voorwaarden die gelinkt zijn aan de hulp- en dienstverlening).

Deze gegevens worden door de actor of trajectbegeleider die instaat voor de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening verkregen bij de penitentiaire administratie (of bij de gedetineerde). Het verkrijgen van gegevens bij de penitentiaire administratie is voorzien in de regelgeving rond het digitale registratiesysteem SIDIS Suite, dat onder het beheer staat van de FOD Justitie (wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank).

Art. 4. De persoonsgegevens waarvan sprake in artikel 4 en 5 worden verwerkt met het oog op de integrale en geïntegreerde hulp- en dienstverlening op maat van de gedetineerde voor de relevante levensdomeinen (cfr. infra). Deze gegevens worden verkregen via de gedetineerde zelf, met uitzondering van de gegevens betreffende het gerechtelijk verleden (deze laatste worden verkregen via de penitentiaire administratie).

Artikel 4 vermeldt de categorieën van persoonsgegevens die de trajectbegeleiders van de centra voor algemeen welzijnswerk in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening kunnen verwerken. Enerzijds verwerken zij persoonsgegevens van gedetineerden in het kader van het onthaal en van de vraagverheldering (hulpvragen) en om gedetineerden te kunnen verwijzen naar andere hulp- en dienstverlening op verschillende levensdomeinen. Anderzijds verwerken ze ook informatie uit andere domeinen binnen de hulp- en dienstverlening in functie van het opstellen van een individueel hulp- en dienstverleningsplan en de opvolging daarvan. Dit alles maakt dat zij een uitgebreide set aan persoonsgegevens van een gedetineerde (kunnen) verwerken. Ze gebruiken hiervoor het registratiesysteem van de centra voor algemeen welzijnswerk (We Client).

Hierbij worden onder punten 1° tot en met 10° verschillende categorieën van (persoons)gegevens vermeld. Per categorie wordt hieronder toegelicht waarom deze gegevens noodzakelijk zijn voor de begeleiding door de trajectbegeleider. Waar nodig worden specifieke gegevens concreter uitgelegd.

Deze opsomming geldt als een exhaustieve lijst: enkel de hier vermelde gegevens van gedetineerden kunnen verwerkt worden (telkens beperkt tot wat voor het specifieke doeleinde noodzakelijk, toereikend en ter zake is).

1° De gegevens betreffende burgerschap hebben trajectbegeleiders nodig om aan de administratieve problemen van de gedetineerde te werken bv. het recht op sociale zekerheid van de betrokkene. Zo heeft iemands nationaliteit (meer bepaald het feit dat iemand al dan niet een

EU-burger is) een impact op een aantal sociale rechten (uitkeringen, sociale woningen enz.). Het openbaar veiligheidsnummer van de Dienst Vreemdelingenzaken (OV-nummer) is nodig om in dialoog te gaan met instanties zoals de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen over bijvoorbeeld de mogelijke toekenning van een recht op verblijf. Niet alle gedetineerden hebben immers een rijksregisternummer (RRN) of identificatienummer van de sociale zekerheid (INSZ). Het OV-nummer is een dossiernummer dat elke niet-Belg die in België verblijft krijgt, als referentie- of dossiernummer en dat gebruikt wordt door de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

2° De gegevens betreffende socio-economische status zijn nodig om aan de problemen met betrekking tot de administratie van de gedetineerde te werken, bijvoorbeeld sociale zekerheid van de betrokkene, schulden en problemen bij het gezin veroorzaakt door de detentie. Het arbeidsstatuut van de gedetineerde is belangrijk voor de uitwerking van een reclasseringsplan samen met de gedetineerde. Het arbeidsstatuut heeft ook een impact op een aantal sociale rechten (uitkeringen, toegang tot een sociale woning..).

3° De gegevens betreffende woonst en verblijf zijn nodig om aan de re-integratie van de gedetineerde te werken. Domicilie en de laatste verblijfplaats voor detentie zijn belangrijke factoren bij het inschrijven in het bevolkingsregister en in de zoektocht naar een woonst na vrijlating (laatste verblijfplaats na detentie is bijvoorbeeld van belang bij het toekennen van een sociale woning bij het criterium lokale verbinding). Met "domicilie" bedoelen we het officiële adres. Dit is niet per se hetzelfde als de "laatste verblijfplaats voor detentie" of de werkelijke verblijfplaats na detentie: iemand kan verblijven op een andere plaats dan zijn domicilieadres. Domicilie is onder meer belangrijk bij de inschrijving in het bevolkingsregister. Ook de verblijfsstatus van de gedetineerde (zoals: heeft de gedetineerde wel of niet recht op verblijf in België na de detentie) heeft een belangrijke impact op het hulpverleningstraject. Een hulpverleningstraject uitwerken met een gedetineerde die na de detentie mogelijk overgebracht wordt naar een ander land is inhoudelijk anders dan voor een gedetineerde met recht op verblijf. De verblijfsstatus bepaalt ook in grote mate of de gedetineerde in aanmerking komt voor strafuitvoeringsmodaliteiten wat belangrijk is voor het hulp- en dienstverleningstraject aan de betrokkene (zie supra).

4° De verwerking van gegevens betreffende scholing en opleiding is nodig om een integraal en geïntegreerd hulp- en dienstverleningsaanbod voor de gedetineerde uit te bouwen. Het bezit van een diploma kan bijvoorbeeld een impact hebben op sommige sociale rechten (zoals de toegang tot een sociale woning gekoppeld aan inspanningen om Nederlands te leren).

5° Met gegevens betreffende de professionele loopbaan bedoelen we gegevens zoals het CV, referenties van vorige werkgevers, vorige beroepen, vrijwilligerswerk en tewerkstelling in de gevangenis. De verwerking van deze gegevens betreffende de professionele loopbaan is nodig om een integraal en geïntegreerd hulp- en dienstverleningsaanbod voor de gedetineerde uit te bouwen.

6° De verwerking van de gegevens betreffende voorafgaandelijke hulp- en dienstverlening heeft tot doel lopende hulpverleningstrajecten buiten de gevangenis verder te zetten tijdens de detentie (continuïteit van de hulpverlening), de gedetineerde toe te leiden naar een gepast aanbod in de gevangenis, en/ of overdracht te realiseren van één hulpverleningsinstantie naar een andere. Met "voorafgaandelijk" wordt bedoeld: voorafgaand aan het huidige contact met de trajectbegeleider. Onder "contactgegevens" worden gegevens bedoeld van contactpersonen in het kader van deze hulp- en dienstverlening, meer bepaald hulpverleners.

7° De verwerking van de gegevens over het gerechtelijk verleden is nodig om aan criminogene factoren te werken, een gepast aanbod uit te werken en de kans op herval te beperken

(bijvoorbeeld feiten gepleegd omwille van een verslaving, feiten gepleegd omwille van een agressie-problematiek...). Deze gegevens worden verkregen bij de penitentiaire administratie. Onder “gerechtelijk verleden” worden de antecedenten van de huidige opsluiting bedoeld (cfr. supra in het kader van de huidige opsluiting worden de gegevens betreffende de detentie verwerkt). Of iemand voor het eerst in de gevangenis verblijft of niet, is dan weer een indicatie van de kwetsbaarheid van de persoon.

8° De verwerking van gegevens betreffende de gezondheid is nodig om de juiste hulpverlening te kunnen bieden in het kader van re-integratie en financiering hiervan, bijvoorbeeld een mogelijke plaatsing bij een VAPH-voorziening of een doorverwijzing naar de verslavingszorg. Onder gegevens betreffende de aanwezigheid van een handicap of een vermoeden van handicap wordt onder andere het volgende bijgehouden: aanwezigheid VAPH-dossier, aanwezigheid persoonsvolgend budget, hulpvragen en noden van de gedetineerde in dit kader. Met “vermoeden van handicap” wordt hier bedoeld: een inschatting van de trajectbegeleider op basis van de contacten met de gedetineerde of op basis van informatie van een doorverwijzer – cfr. uitgebreide toelichting bij paragraaf 6. Vermoeden van een handicap is één van de criteria gehanteerd door de Dienst Ondersteuningsplan (DOP) om in aanmerking te komen voor ondersteuning.

9° De trajectbegeleider verwerkt de gegevens betreffende vrijetijdsbesteding (zoals hobby's, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk) om verbinding te maken met en/ of het opbouwen van een netwerk en met het oog op het zoeken naar vrijetijdsbesteding na detentie. Ook in het kader van de uitwerken van het hulp- en dienstverleningstraject tijdens detentie kunnen deze gegevens belangrijk zijn, bijvoorbeeld om na te gaan of de gedetineerde in aanmerking komt voor een participatief project of om de link maken naar (hulp- en dienstverleningsaanbod binnen) de domeinen sport en cultuur.

10° De trajectbegeleider verwerkt de gegevens betreffende de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening aan de gedetineerde binnen de gevangenis op de verschillende levensdomeinen in het kader van zijn coördinatie-opdracht inzake de hulp- en dienstverlening op individueel niveau (zie supra: het uitwerken en opvolgen van het hulp- en dienstverleningstraject en het doorverwijzen van de gedetineerde naar de verschillende vormen van hulp- en dienstverlening binnen de gevangenis).

Art. 5. Artikel 5 regelt de gegevensverwerking in het kader van individueel aanbod op specifieke levensdomeinen. Gekoppeld aan deze levensdomeinen identificeert dit artikel verscheidene doeleinden van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Per doeleinde wordt vervolgens verduidelijkt welke gegevens in dit kader verwerkt en gedeeld kunnen worden. Deze opsommingen gelden als een exhaustieve lijst: enkel de hier vermelde gegevens van gedetineerden kunnen verwerkt worden (telkens beperkt tot wat voor het specifieke doeleinde noodzakelijk, toereikend en ter zake is).

De eerste paragraaf regelt de gegevensverwerking door actoren in het kader van onderwijsdoeleinden. Deze gegevens worden verwerkt in de eigen registratiesystemen van de verschillende actoren (voornamelijk de individuele leertrajectbegeleiders en de scholen). De inschrijvingen voor het onderwijsaanbod in groep tijdens de detentie, worden (in het kader van de praktische organisatie van het aanbod, zie supra) ook verwerkt in het digitaal systeem ACSY.

Hierbij worden onder punten 1° tot en met 7° verschillende categorieën van (persoons)gegevens vermeld. Per categorie wordt hieronder toegelicht waarom deze gegevens noodzakelijk zijn voor de begeleiding in het kader van onderwijsdoeleinden.

1° De verwerking van de gegevens betreffende burgerschap gebeurt met het oog op het uitwerken van een passend leertraject. De verwerking van deze persoonsgegevens is in bepaalde gevallen

nodig om te kunnen inschrijven voor een opleiding. De verwerking van de burgerlijke staat kan bijvoorbeeld nodig zijn voor het invullen van een aanvraag voor een studiebeurs.

2° De verwerking van de gegevens betreffende scholing en opleiding is nodig in functie van oriëntatie en de opstart van een leertraject. In bepaalde gevallen zijn deze gegevens noodzakelijk om te kunnen inschrijven voor een opleiding.

3° De verwerking van de gegevens betreffende de professionele loopbaan is nodig in functie van oriëntatie en de opstart van een leertraject. In bepaalde gevallen zijn deze gegevens noodzakelijk om te kunnen inschrijven voor een opleiding.

4° De verwerking van de verblijfplaats na detentie is nodig in functie van de opmaak van leertrajecten na detentie en het bezorgen van attesten na vrijlating.

5° De verwerking van de gegevens betreffende individueel aangeboden hulp- en dienstverlening in het kader van onderwijsdoeleinden gebeurt bij gerichte motivatiegesprekken om de persoon te ondersteunen in het doorlopen en afwerken van het traject en bij deelname aan groepsactiviteiten.

6° De verwerking van de medische geschiktheid is nodig in functie van specifieke opleidingen, bijvoorbeeld opleidingen rond voeding. De verwerking van de gegevens schoen- en kledingmaat is nodig in functie van geschikte werkkledij bij bepaalde beroepsopleidingen. De verwerking van de motorische beperkingen is nodig om rekening te houden met de toegankelijkheid van gebouwen bij het uitwerken van een passend leertraject.

7° De verwerking van de psychische gegevens is nodig om te kunnen bepalen of de persoon geschikt is voor het volgen van een bepaalde opleiding, in functie van het opzetten van ondersteunende maatregelen of in functie van het functioneren in een groepsaanbod.

De tweede paragraaf regelt de gegevensverwerking door actoren die belast zijn met de hulp- en dienstverlening in het kader van tewerkstellingsdoeleinden. Deze gegevens registreert de actor in het elektronisch VDAB-dossier van de betrokkene.

Hierbij worden onder punten 1° tot en met 4° verschillende categorieën van (persoons)gegevens vermeld. Per categorie wordt hieronder toegelicht waarom deze gegevens noodzakelijk zijn voor de begeleiding in het kader van tewerkstellingsdoeleinden. Waar nodig worden specifieke gegevens concreter uitgelegd.

1° De verwerking van deze gegevens wordt geregeld in artikel 4/1 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding".

2° De verwerking van de betrokkenheid van een gedetineerde in de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening door een detentieconsulent is nodig omdat de actoren in het kader van de controlebevoegdheid moeten uitschrijven hoe een klant deelneemt aan de dienstverlening. Ook indien het een niet uitkeringsgerechtigde werkzoekende is, is het nodig dat er in het dossier wordt bijgehouden hoe de deelname verloopt (voor latere trajecten of beoordeling van de beschikbaarheid in een latere fase). Deze gegevens worden genoteerd in het kader van 'relevant en noodzakelijk in de verdere stappen naar werk' (bemiddelingsopdracht).

3° De verwerking van de verblijfsstatus (meer bepaald: heeft de gedetineerde wel of niet recht op verblijf in België na de detentie) is nodig gelet op artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding. Dit artikel stelt dat enkel personen die wettelijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt zich als

werkzoekenden mogen inschrijven. De actoren kunnen geen bemiddeling aanbieden aan een persoon die geen wettelijke toegang heeft tot de arbeidsmarkt.

4° De verwerking van de gegevens betreffende fysieke en psychische gezondheid zijn nodig om de elementen zoals bepaald in artikel 4/1, 6° van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding” te kunnen vaststellen.

Het gaat enerzijds om de bevoegdheid uit artikel 5 § 1/1, 5° inzake de toekenning van rechten en adviezen voor doelgroepwerknemers en personen met een arbeidshandicap. Onder een persoon met een arbeidshandicap wordt verstaan: een persoon met een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren.

Gegevens betreffende medische (on)geschiktheid voor een jobdoelwit worden verwerkt in het kader van art. 4/1 van het decreet van 7 mei 2004. Alsook vanuit de bevoegdheid met betrekking tot controle van beschikbaarheid (art. 5, §1/1, 7°): weigering van een passend aanbod kan indien er een medische ongeschiktheid wordt vastgesteld (cfr. het federaal normatief kader inzake de werkloosheidsreglementering). De medische (on)geschiktheid zal bepalend zijn voor het uitsluiten van bepaalde jobdoelwitten dan wel een bepaalde begeleiding mogelijk maken.

De derde paragraaf regelt de gegevensverwerking voor actoren die belast zijn met de hulp- en dienstverlening in het kader van therapeutische doeleinden.

In deze paragraaf wordt een opsplitsing gemaakt tussen de hulp- en dienstverlening in het kader van therapeutische doeleinden tijdens detentie (door zorgvoorzieningen) enerzijds en de toeleiding naar hulp- en dienstverlening in het kader van therapeutische doeleinden na detentie anderzijds.

Het eerste lid van de derde paragraaf heeft betrekking op de actoren die instaan voor de geestelijke gezondheidszorg tijdens detentie. Dit zijn meer bepaald zorgvoorzieningen, ofwel elke organisatie, met uitzondering van ziekenhuizen, die erkend of vergund is binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van de Vlaamse Gemeenschap, die instaat voor de uitvoering van zorg. Hieronder valt onder andere het aanbod van de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Hieronder worden onder punten 1° tot en met 9° verschillende categorieën van persoonsgegevens vermeld. Per categorie wordt toegelicht waarom deze gegevens noodzakelijk zijn voor de begeleiding in het kader van therapeutische doeleinden tijdens detentie. Het betreft gegevens die in een therapeutische context mogen worden verwerkt op grond van art. 9.2.h GDPR (“de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen...”).

De centra voor geestelijke gezondheidszorg verwerken deze informatie in het elektronisch patiëntendossier (EPD) van de gedetineerde.

1°-2° De verwerking van gegevens betreffende burgerschap en socio-economische status is nodig voor het inschatten van de draagkracht van de gedetineerde met psychische klachten en die van zijn directe sociale omgeving. Dit is voor zorgactoren belangrijke informatie omdat die bijdraagt tot het multidisciplinaire begeleidings-/behandelingstraject en is noodzakelijk voor de basisopdrachten van recidivepreventie en rehabilitatie. Sommige elementen zijn bijvoorbeeld noodzakelijke informatie bij risicotaxatie en het inschatten van beschermende factoren. Deze informatie wordt standaard bevraagd bij intakegesprekken.

3° De verwerking van gegevens betreffende woonst en verblijf is nodig in functie van zorgcontinuïteit na detentie. Voor een goede brug tussen het zorgaanbod tijdens en na detentie dient deze informatie beschikbaar te zijn.

4° De verwerking van gegevens betreffende scholing en opleiding is nodig om de mate van taalbeheersing van de gedetineerde te kennen.

5° De verwerking van gegevens betreffende de professionele loopbaan is nodig om een integrale en geïntegreerde hulp- en dienstverlening te kunnen garanderen. Deze informatie is onderdeel van het traject en noodzakelijk voor de basisopdrachten van recidivepreventie en rehabilitatie.

6° De verwerking van de gegevens over het gerechtelijk verleden is nodig om aan criminogene factoren te werken indien relevant in het kader van de samen met de gedetineerde bepaalde behandeldoelen.

7° De verwerking van gegevens betreffende voorafgaandelijke hulp- en dienstverlening is nodig in functie van het uitwerken van een gepast therapeutisch aanbod en in het kader van zorgcontinuïteit.

8° De verwerking van gegevens betreffende de gezondheid is nodig in functie van het uitwerken van een gepast therapeutisch aanbod en in het kader van zorgcontinuïteit.

9° De verwerking van gegevens betreffende de huidige individueel aangeboden hulp- en dienstverlening in het kader van therapeutische doeleinden is nodig in het kader van het uitwerken en opvolgen van het hulp- en dienstverleningstraject.

Het tweede lid van de derde paragraaf heeft betrekking op de actoren die instaan voor de toeleiding naar geestelijke gezondheidszorg, inclusief verslavingszorg, na detentie. Deze opdracht wordt momenteel opgenomen door Tandem.

Tandem staat voor “toeleiding en aanmelding na detentie en meer”. Dit aanbod wil alle gedetineerden met een geestelijk gezondheidsprobleem helpen met het vinden van de gepaste zorg- en hulpverlening na hun detentie. De module ‘toeleiding en aanmelding’ heeft 3 doelstellingen:

- het verschaffen van informatie over de bestaande hulpverlening;
- het verhogen van motivatie en bereidheid bij de gedetineerde tot het volgen van hulpverlening en
- het leggen van contacten met en gericht doorverwijzen naar diensten binnen de ruime geestelijke gezondheidszorg.

Elke Tandem-medewerker doet een uitgebreide indicatiestelling. Hierbij worden alle levensgebieden van de gedetineerde in kaart gebracht: informatie over sociale-administratie, levensgeschiedenis, juridische geschiedenis, familiale context, hulpverleningsgeschiedenis, ... Alle informatie zal bijdragen tot het vinden van de best passende hulpverlening. Tandem werkt enkel op doorverwijzing (voornamelijk door de trajectbegeleider en diensten binnen de penitentiaire administratie).

Hierbij worden onder punten 1° tot en met 10° verschillende categorieën van (persoons)gegevens vermeld. Per categorie wordt hieronder toegelicht waarom deze gegevens noodzakelijk zijn voor de begeleiding door de Tandem-medewerkers. Waar nodig worden specifieke gegevens concreter uitgelegd.

1° t.e.m. 3°: De verwerking van gegevens betreffende burgerschap, betreffende socio-economische status en betreffende woonst en verblijf zijn nodig, gezien dit een invloed heeft op de mogelijkheden qua doorverwijzing. Indien iemand bijvoorbeeld illegaal in België verblijft dan is

een opname binnen de geestelijke gezondheidszorg niet mogelijk. Alle centra binnen de geestelijke gezondheidszorg dienen op voorhand zicht te hebben op de administratieve situatie van de gedetineerden, bijvoorbeeld het domicilieadres, gezien dit een invloed heeft op de uitkering en ziekteverzekering.

4° en 5°: De verwerking van gegevens betreffende scholing en opleiding en betreffende de professionele loopbaan geeft centra binnen de geestelijke gezondheidszorg een beeld over iemands mogelijkheden. Het opleidingsverleden bepaald mede het soort zorg dat Tandem zal aanspreken qua doorverwijzing. Indien iemand de Nederlandse taal niet machtig is, dan zal bijvoorbeeld gezocht worden naar centra waar met tolken wordt gewerkt.

6° De verwerking van gegevens betreffende het gerechtelijk verleden is nodig binnen de screening om een beeld te geven over de persoonlijkheid van betrokkene en te helpen bepalen welke zorg best passend is.

7° De verwerking van gegevens betreffende voorafgaandelijke hulp- en dienstverlening (bijvoorbeeld hoeveel kansen kreeg iemand in het verleden vanuit de hulpverlening, welke stappen hebben ze reeds ondernomen, wat heeft iemand hieruit geleerd, welke soort hulpverlening kent iemand, welke methodieken hebben gewerkt of niet) is nodig om een juiste inschatting te kunnen maken van de best passende hulpverlening.

8° De verwerking van gegevens betreffende gezondheid is nodig om de geestelijke gezondheidsproblematiek juist in te schatten en de juiste afdeling binnen bijvoorbeeld een psychiatrische setting aan te schrijven met de vraag voor begeleiding of opname.

Met “handicap of een vermoeden van handicap” wordt hier verwezen naar de terminologie die gehanteerd wordt in het kader van rechtstreeks toegankelijke hulp en de ondersteuning van personen met een handicap in de gevangenis (cfr. toelichting bij paragraaf 6). In het kader van doorverwijzing is het noodzakelijk om te weten of de gedetineerde een VAPH-statuuut heeft of niet.

9° De verwerking van gegevens betreffende huidige individueel aangeboden hulp- en dienstverlening voor therapeutische doeleinden binnen de gevangenis is nodig om best passend door te verwijzen op basis van voldoende informatie. De Tandem-medewerker dient te beschikken over gegevens die de verschillende levensdomeinen van de gedetineerden omvatten in samenwerking met alle betrokken hulp- en dienstverlening. Naast de gesprekken met gedetineerden, het opvragen van bestaande informatie (met de schriftelijke toestemming van de gedetineerde) wordt ook contact opgenomen met de andere partners betrokken binnen het dossier.

De vierde paragraaf regelt de gegevensverwerking voor actoren die belast zijn met de hulp- en dienstverlening in het kader van de handicap specifieke ondersteuning van personen met een handicap of een vermoeden van een handicap (verder: “VAPH-actoren”). Met “handicap of een vermoeden van handicap” wordt hier verwezen naar de terminologie die gehanteerd wordt bij rechtstreeks toegankelijke hulp (cfr. besluit van de Vlaamse Regering 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap) en bij de ondersteuning van personen met een handicap in de gevangenis (cfr. besluit van de Vlaamse Regering 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden). Artikel 1, 9° van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 definieert een “persoon met een handicap” als volgt: “elke persoon met een handicap als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, of elke persoon met een vermoeden van zo'n handicap”. Artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 stelt: “Het

agentschap kan binnen de grenzen van de middelen die daarvoor zijn vastgelegd op zijn begroting, voorzieningen erkennen en subsidiëren om ondersteuning te bieden aan personen die door het agentschap zijn erkend als een persoon met een handicap, of aan personen met een vermoeden van handicap, die in de gevangenis verblijven als gedetineerde of als geïnterneerde. De persoon met een handicap of met een vermoeden van een handicap dient een aanvraag in bij het agentschap om te kunnen gebruikmaken van de ondersteuning.”.

De VAPH-actor verwerkt deze gegevens in het eigen registratiesysteem van de voorziening (er is geen door het VAPH centraal beheerd gegevenssysteem).

Hierbij worden onder punten 1° tot en met 9° verschillende categorieën van (persoons)gegevens vermeld. Per categorie wordt hieronder toegelicht waarom deze gegevens noodzakelijk zijn in het kader van de handicap specifieke ondersteuning van gedetineerden met een handicap of een vermoeden van een handicap. Waar nodig worden specifieke gegevens concreter uitgelegd.

1° De verwerking van de gegevens betreffende burgerschap is nodig in het kader van de vereiste tot het ontwikkelen van cultuursensitieve zorg en ondersteuning door de VAPH-actoren, aangepast aan de wensen en noden van de betrokkene.

2° en 3° De verwerking van de gegevens betreffende socio-economische status en betreffende woonst en verblijf is nodig voor het nazorgtraject en de eventuele doorverwijzing naar andere diensten. Onder “verblijfsstatus” wordt verstaan of de gedetineerde al dan niet recht op verblijf in België heeft na detentie.

4° De verwerking van de gegevens betreffende scholing en opleiding is noodzakelijk voor het nazorgtraject en de eventuele doorverwijzing naar andere diensten. Meer bepaald is deze nodig in functie van het bepalen of de persoon in kwestie naadloos kan aansluiten bij de groepsactiviteiten die de VAPH-actoren organiseren aan dagopvang, dan wel of individuele aanvullende ondersteuning nodig is om de gedetineerde daartoe te bekwamen.

5° De verwerking van gegevens betreffende de professionele loopbaan zoals het CV, referenties van vorige werkgevers, vorige beroepen, vrijwilligerswerk en tewerkstelling in de gevangenis, is nodig in functie van het bepalen van de aard van de groepsactiviteiten die worden opgezet voor de gedetineerde door de VAPH-actoren. Dit met het oog op optimaal behoud van de vaardigheden en kennis waarover betrokkene beschikt, ten einde bij het beëindigen van de detentieperiode optimale kansen op de arbeidsmarkt te creëren. Het betreft noodzakelijke informatie voor het nazorgtraject en de eventuele doorverwijzing naar andere diensten.

6° De verwerking van gegevens betreffende voorafgaandelijke hulp- en dienstverlening is nodig voor de persoonlijke ondersteuningsplanning en de opbouw van het persoonlijk ondersteuningsdossier, en in functie van de nazorg en de doorverwijzing van betrokkene.

7° De verwerking van de gegevens betreffende individueel aangeboden hulp- en dienstverlening van de gedetineerde op vlak van de begeleiding inzake handicap, geestelijke gezondheid en/of binnen de ouderenzorg is enerzijds nodig voor de VAPH-actoren met een groepsaanbod inzake dagopvang in de gevangenis. Zij moeten de handicap correct kunnen inschatten en specifieke ondersteuning en begeleiding op maat kunnen aanbieden, vereist om vlotte deelname aan deze activiteiten te garanderen. Anderzijds moet dubbele subsidiëring vermeden worden, en moet de VAPH-administratie in de mogelijkheid gesteld worden tot controle van het reeds afgelegde pad inzake hulp- en dienstverlening, teneinde het actuele aanbod daarop te kunnen afstemmen. Het betreft dus noodzakelijke informatie in het kader van de persoonlijke ondersteuningsplanning en de opbouw van het persoonlijk ondersteuningsdossier, en in functie van de nazorg en de doorverwijzing van betrokkene.

8° De verwerking van de gegevens betreffende wettelijke vertegenwoordiging is noodzakelijk om het persoonlijk ondersteuningsplan te kunnen opstellen, en om te kunnen voorzien in een vervoltraject met toestemming. Meer bepaald is de verwerking nodig in functie van enerzijds correcte informatieverstrekking aan de betreffende instantie(s) over de opgezette activiteiten en de ondersteuning die de VAPH-actoren aan betrokkene aanbieden.

9° De verwerking van de gegevens betreffende het beschikken over een VAPH-dossier, en dit zowel wat betreft de gevraagde en genoten persoonsvolgende zorg en ondersteuning, als voor wat betreft gebeurlijke tussenkomsten/tegemoetkomingen inzake individuele materiële bijstand, is nodig voor de VAPH-actoren die een aanbod voor betrokkene ontwikkelen, ten einde de concrete ondersteuningsnood van betrokkene correct in te kunnen schatten. Het betreft dus noodzakelijke informatie om het persoonlijk ondersteuningsplan te kunnen opstellen, en om te kunnen voorzien in een vervoltraject met toestemming.

Art 6. De gedetineerde wiens gegevens verwerkt worden, moet zich kunnen wenden tot een centraal aanspreekpunt met betrekking tot de rechten die volgen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Hierbij wordt verwezen naar de rechten die zij hebben in het kader van de verwerking van hun persoonsgegevens. Deze rechten zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, bijvoorbeeld het recht op informatie, het recht op inzage, het recht om gegevens te verbeteren en het recht om gegevens te wissen. Dit aanspreekpunt is daarnaast ook toegankelijk voor gedetineerden voor wat betreft rechten die voorzien zijn in Vlaamse of federale regelgeving in verband met verwerking van persoonsgegevens.

Dit artikel verduidelijkt wie deze rol van centraal aanspreekpunt op zich neemt binnen de netwerkorganisatie van de hulp- en dienstverlening, met name de beleidscoördinator. De beleidscoördinator heeft een centrale rol in het geheel van het hulp- en dienstverleningsnetwerk en is de algemene contactpersoon voor hulp- en dienstverleningsactoren, voor de penitentiaire administratie en voor gedetineerden en hun directe sociale omgeving. Daarnaast werkt de beleidscoördinator voor de coördinerende administratie, die ook verantwoordelijk is voor het digitaal systeem. De beleidscoördinator zal de betrokken actor aanspreken op vraag van de gedetineerde, teneinde diens verzoek in te willigen. Elke actor is immers verantwoordelijk voor de verwerking van gegevens in zijn eigen systemen (zie supra). Indien de vraag van de gedetineerde betrekking heeft op de verwerking van gegevens in het digitaal systeem, zal de beleidscoördinator de vraag zelf opvolgen (als vertegenwoordiger van de coördinerende administratie). De beleidscoördinator behoeft hiervoor geen toegang tot de gegevens op zich.

De rechtsgrond voor de verwerking van de gegevens in dit besluit berust op het zwaarwegend algemeen belang (artikel 6, 1), e), en 9), 2), g), en 10 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens). In artikel 9 wordt geadviseerd dat wanneer gegevens uitgewisseld worden over meerdere partners, er een extra waarborg wordt gecreëerd, namelijk dat de instemming van de gedetineerde moet zijn verkregen.

Art 7. Dit artikel verduidelijkt dat iedere beleidscoördinator, trajectbegeleider, organisatieondersteuner en actor de betrokken gedetineerde wiens persoonsgegevens worden verwerkt voldoende moet informeren over de rechten in de toepasselijke regelgeving het kader van de verwerking van persoonsgegevens. Dit gaat dan over de Algemene Verordening Gegevensbescherming, maar ook over andere regelgeving, zowel federaal als Vlaams. Zoals reeds uiteengezet in de toelichting bij artikel 5, gaat het hier bijvoorbeeld over het recht op informatie, hoe lang de gegevens zullen worden bewaard, het inzage-recht en het recht op verbetering.

In het kader van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening is er bij de bekendmaking van aanbod telkens een vermelding aan de gedetineerde dat een inschrijving voor

aanbod impliceert dat diens gegevens zullen opgenomen worden in het digitaal systeem, ACSY. Daarnaast wordt in elke gevangenis informatie verspreid aan de gedetineerden over het digitale systeem (via flyers, posters of andere vormen, telkens in meerdere talen beschikbaar) en is er een contactpersoon aangeduid voor vragen.

In het kader van individuele gesprekken worden gedetineerden wiens persoonsgegevens worden verwerkt, ingelicht door de betrokken trajectbegeleider of actor.

Art 8. Als meerdere personen of organisaties (beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders, organisatieondersteuners of actoren) betrokken zijn bij de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening, wisselen zij (mondeling of via het digitaal systeem) onderling die gegevens uit die kaderen in de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3, ongeacht of de gedetineerde daarmee instemt. De gedetineerde kan namelijk nooit helemaal vrij instemmen dat zijn gegevens worden gedeeld, aangezien het niet verlenen van de instemming betekent dat een gedetineerde niet zou kunnen deelnemen aan een groepsactiviteit of een individueel gesprek. De rechtsgrond voor de verwerking van de gegevens in dit besluit berust zoals reeds hoger vermeld op het zwaarwegend algemeen belang (artikel 6, 1), e), en 9), 2), g), en 10 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens).

Gegevens delen met andere trajectbegeleiders of actoren in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening zoals vermeld in artikel 4 en 5 kan slechts voor zover de gedetineerde hiervoor zijn instemming verleent. Als de gedetineerde niet instemt met dergelijke gegevensdeling, delen de trajectbegeleiders en actoren onderling geen informatie.

De instemming is geen rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens, maar houdt enkel een extra waarborg in, aangezien dit vaak heel gevoelige informatie betreft en in de welzijns- en zorgsectoren de autonomie van de gedetineerde zoveel als mogelijk centraal staat. Deze werkwijze is bedoeld om duidelijker te kunnen aangeven wat de betrokkene moet doen. Deze instemming houdt een vrije, specifieke, geïnformeerde en uitdrukkelijke wilsuïting in.

Indien geen gegevens worden gedeeld met andere trajectbegeleiders, of actoren, en dus louter gegevens in een eigen dossier worden verwerkt in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening, dan is de instemming van de gedetineerde niet nodig. Ook hier berust de rechtsgrond voor de verwerking van de gegevens op het zwaarwegend algemeen belang vermeld in artikel 6, 1), e), en 9), 2), g), en 10 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Aangezien de gegevens, vermeld in het eerste lid en het tweede lid, betrekking hebben op bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bijzondere voorwaarden oplegt met betrekking tot de verwerking van deze persoonsgegevens, wordt nog eens uitdrukkelijk gewezen op artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018. Alle betrokken beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders, organisatieondersteuners en actoren dienen deze voorwaarden na te leven.

Art. 9. Dit artikel regelt dat beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders, organisatieondersteuners en actoren die toegang willen tot het digitaal systeem, zich moeten wenden tot hun eigen organisatie. Voor de beleidscoördinatoren is dat de coördinerende administratie, voor trajectbegeleiders en organisatieondersteuners is dat het centrum voor algemeen welzijnswerk waar ze tewerkgesteld zijn. De minister die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (en dus voor de werking van het digitaal systeem) beschrijft bij

ministerieel besluit hoe de toekenning van toegangsrechten in dit kader moet verlopen, waarbij de verzending van de gegevens beveiligd moet worden.

Iedere organisatie van wie personeelsleden in het digitaal systeem werken, stelt in het kader van het digitaal systeem een lijst op die voldoet aan de verplichtingen van artikel 9 en 10, §2, eerste lid, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

De minister die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden dient tot slot de werking en de beveiliging van het digitaal systeem te beschrijven.

Art. 10 en 11.

Via artikel 11 en 12 worden bepalingen artikel 9 en 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in overeenstemming gebracht met de huidige realiteit sinds de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving. Ten eerste wordt de subsidiëring van de ondersteuningsfunctie in de gevangenissen aangepast aan de beslissing om geen jongeren meer in de gevangenis van Tongeren onder te brengen en een aantal federale beslissingen omtrent de gevangeniscapaciteit. Ten tweede verduidelijkt het besluit welke minister verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan, door de bevoegdheidsomschrijving te actualiseren.

Art. 12. Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de bepalingen van dit besluit, evenals de bepalingen van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de bepalingen omtrent gegevensverwerking en informatie-uitwisseling.

Voor wat betreft 1° van de wijzigingsbepalingen inzake de subsidiëring van de ondersteuningsfunctie, wordt een specifieke datum van inwerkingtreding vooropgesteld, met name met ingang van 1 januari 2023. Deze retroactiviteit wordt ingebouwd ten eerste ten voordele van de betrokken organisaties die hierdoor gesubsidieerd kunnen worden voor hun werking in de gevangenis van Tongeren en Haren. Ten tweede wordt hierdoor tijdig hun subsidiekader duidelijk en kan de subsidiëring (en de bijhorende verantwoording en controle) vanaf het werkingsjaar 2023 volgens de nieuwe regelgevende bepalingen verlopen. Dit schept duidelijkheid voor zowel de subsidiërende overheid (onder andere op begrotingsvlak) als voor de ontvangers van de subsidie.

Art. 13. Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Gelet op de uitbreidingen van de ondersteuningsfunctie die nodig zijn voor Tongeren en Haren, respectievelijk omwille van het vertrek van het Agentschap Opgroeien – Jongerenwelzijn en omwille van de opening door de federale overheid van een bijkomende gevangenis in Brussel (cfr. supra), zoals opgenomen in artikel 10 van het ontwerp van besluit, is er een budgettaire weerslag.

Het schrappen van de uitzonderingsbepaling, zoals vastgelegd in artikel 9, §1, vierde lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013, heeft voor het centrum dat de gevangenissen

van Tongeren in zijn werkgebied heeft tot gevolg dat het subsidiebedrag met een halve VTE vermeerderd wordt.

De aanpassing voor het centrum dat de gevangenen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in zijn werkgebied heeft, heeft tot gevolg dat het subsidiebedrag niet langer geplafonneerd is op één VTE. Door de aanpassing gebeurt de berekening, analoog met de andere gevangenen, op basis van de capaciteit van de gevangenen in het werkgebied. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van diensten uit verschillende deelstaten waardoor de subsidie berekend wordt op basis van een derde van de capaciteit. Dit heeft, door de opening van de nieuwe gevangenis van Haren op 30 september 2022, tot gevolg dat dit centrum één VTE extra toebedeeld krijgt vanaf 2023.

De inwerkingtreding van dit besluit is voor 1° voorzien op 1 januari 2023. Concreet betekent dit dat vanaf 2023 anderhalve VTE bijkomend voorzien dient te worden. De kredieten voor deze subsidie worden toegekend vanuit begrotingsartikel SLO-1SDE2JC-WT basisallocatie SLO 1SD710 3300 van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 5 december 2022. De Inspectie van Financiën oordeelde dat met toepassing van artikel 31, §2, 2° van het BVCO van 17 mei 2019 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist is.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen invloed op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na een definitieve goedkeuring wordt het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling, vermeld in hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 9 en 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot uitvoering van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering

en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Jo BROUNS